

Valtuustoaloite kotisaattohoidon tilanteissa hoivasängyn tarjoaminen

Aluevaltuusto 21.04.2026 § 17
3908/00.01.03.00/2026

Selostus

Valtuuston kokouksessa 21.4.2026 on jätetty valtuustoaloite kotisaattohoidon tilanteissa hoivasängyn tarjoaminen.

Aloitteen on allekirjoittanut Satu Taiveaho, Mia Heinonen, Ranjith Kumar Prabhakaran, Silja Nurmi, Timo Viitanen, Terhi Lehtonen, Kylli Kylliäinen, Minna Lax, Pirjo Alijärvi, Emmi Lintonen, Helena Lehtonen, Mika Walkamo, Mari Pinomäki, Sari Järvinen, Päivi Kankaanmäki, Lotta Saarenmaa, Johanna Wiisak, Jessica Sonko, Antti Ahonen, Pasi Niemi, Juhani Lehto, Satu Viksten, Tarja Kirkkola-Helenius, Minna Belik ja Marko Mustiala.

Valtuustoaloite:

”Kotisaattohoito on monen asiakkaan oma toive ja inhimillinen vaihtoehto. Onkin hienoa, että kotisairaala tekee hyvää ja inhimillistä työtä tämän mahdollistamiseksi. Kotisaattohoito on usein myös yhteiskunnalle edullinen vaihtoehto.

Kotisaattohoitotilanteissa asiakkaan hoitaminen edellyttää usein hoivasängyn käyttöä. Asiakkaan pesu ja hoito elämän loppuvaiheessa on hankalaa, ellei täysin mahdotonta tavanomaiseen sänkyyn. Lisäksi asiakkaan vointia helpottaa merkittävästi esim. pään ja ylävartalon noston mahdollisuus liman kertyessä hengitysteihin. Myös mahdollisuus jaksessaan nähdä ympärilleen ihmisiä ja maisemia onnistuu näin.

Oma Hämeen apuvälinelainaamo tarjoaa vain lääkinnällisen kuntoutuksen tilanteissa hoivasänkyjä/sairaalasänkyjä. Näitä ei saa hoivatilanteissa, kuten saattohoitotilanteissa tai kotihoidon asiakkaan ergonomisemman hoidon takaamiseksi. Tämä on puute, joka tulee korjata.

Hoivasängyt ja sairaalasängyt ovat valtavan kalliita hankintoja yksittäiselle henkilölle. Näiden hankkiminen omaan käyttöön ei elämän loppuvaiheessa ole myöskään järkevää silloinkaan, kun siihen olisi taloudellinen mahdollisuus, koska käyttöaika on usein kovin lyhyt.

Eri hyvinvointialueilla tilanne on ratkaistu eri tavoin. Oma Hämeen viranhaltijalta saadun tiedon mukaan, joillakin hyvinvointialueilla apuvälinelainaamo myöntää hoivasänkyjä myös saattohoito- ja vastaavissa tilanteisiin. Keski-uudenmaan alueella kotisairaalaalla on sopimus laitevalmistaja Loijerin kanssa sänkyjen vuokraamiseksi asiakkaille.

Hauholla sijaitsevalle Mokialle luovutetaan lääkinnälliset laitteet, joita ei enää tarvita omassa käytössä Oma Hämeessä. Mokian halleissa on paljon käyttökelpoisia ja ehjiä sänkyjä, jotka makaavat halleissa käyttämättöminä ja osa lähetetään kehitysmaihiin tai kriisialueille. On selvítettävä, olisiko näistä tähän aloitteessa esitettyyn tarpeeseen vastaamaan.

On selvítettävä, voidaanko Oma Hämeen sänkyjä hankittaessa näiden käyttöpaikaksi laajentaa kotisairaala ja kotihoito, jotta sänkyjä voisi käyttää myös näihin palveluihin sen sijaan, että sängyistä luovutaan, mikäli ne ovat edelleen turvallisia ja käyttökuntoisia. Olisiko näiden sänkyjen

vuokraamisen hoitaminen ja kuljetus mahdollista toteuttaa jonkun yhteistyökumppanin kautta, mikäli siihen ei Oma Hämeellä ole mahdollisuutta? Tai onko mahdollista sopia hyvä laatuisten sänkyjen vuokrauksesta jonkun ulkopuolisen firman kanssa, kuten Keski-Uudellamaalla on tehty. Tällöin tulee varmistaa, ettei asiakkaan kustannukset tule tässä kohtuuttomiksi.

Kotisaattohoitotilanteissa ja vastaavissa muissa tilanteissa tulee mahdollistaa myös hoivasängyn saaminen asiakkaan avuksi. Kotihoidossa on myös toimintakyvyltään yhä heikkokuntoisempia, joten myös kotihoivassa tarve hoivasängyille on ilmeinen. Kyse on myös henkilöstön ergonomiasta sekä läheisten avun mahdollistamisesta.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Oma Häme selvittää eri hyvinvointialueiden käytännöt tässä asiassa ja valmistelee hoivasänkyjen varmistamisen saattohoitovaiheessa oleville sekä muuten vastaavassa hoivatilanteessa oleville.

Forssassa 21.4.2026”

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta